

BUDA-PESTA

• 12 Maiu. st. v.
24 Maiu. st. n.

Va esî dumineacă.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 19.

Anulu X
1874.

Pretiulu pe unu anu [10 fl.
Pentru România 2 galbeni.

Alesandru Ionu Cusa.

Dîlele trecute, la 14 maiu, a espirat anulu, candu Alesandru Ionu I, esilatu de pe tronulu seu in fatal'a nôpte de la 11/23 fauru 1866, si parasit u de toti ai sei, a repausatu in strainetate amara.

Ori câtu de multe, si ori câtu de mari aru fi fostu pretinsele lui defecte, anim'a romanesca va reaminti totu-de-una cu adanca mangaiare si placere numele lui.

Elu a fostu espressiunea unei idei mari, personificarea vointieci natiunale, numele lui a intrunitu döue tieri de acela-si sange, elu a fostu primulu domnu alu principatelor romane intrunite sub numirea „Romania.”

Elu a esecutatu döue aspiratiuni vechi, idei umanitarie si natiunale, döue fapte mari romane: secularisarea manastirelor si desrobirea tieranilor.

Elu a innaltiatu éra-si drapelulu romanismului, câstigandu-i ineredere in laintru, si respectu in afara din partea acelora ce inca mai incercau sè-lu insulte.

Éta pentru ce poporulu nu va uitá nici odata pe Cusa, ci totu-de-una lu-vă reaminti cu stima si iubire romanescă!

In dile de suferintie, e bine a revocá in memoria suvenirea timpurilor mai placute, că-ci astu-felu durerea se mai usioréza, si loviturile sortii amare nu paru atâtu de grele.

Alesandru Ionu Cusa.

Noi dara credemu a face bucuria si placere publicului nostru cetorius, ilustrandu pagin'a din frunte cu portretul lui Cusa, acuma la aniversari'a mortii sale regreteate.

Spiritul intrunitoriu si romanescu alui se planeze a supra tierii sale pentru totudeuna si se conduca la plaiulu fericirii destinele nemului romanescu, pe care dinsulu atat de multu l'a iubit.

In eternu amintirea lui!

~~~~~ 325 ~~~~

A m f u g i t u !

Am voitu se fugu de tine,
Am voitu, dar Dumnedieu
Scie numai ce suspine
Au esitu din peptulu meu !

De acuma inainte
Sum strainu si caletoru;
Dar din sinulu meu ferbinte
Cum se smulgu nebunulu doru ?

Ca se-lu smulgu nu sum in stare,
Cà-ci adancu e cuibulu seu;
Radecin'a lui e tare
Prinsa de sufletulu meu.

Am pututu se fugu de tine...
Dar p'acestu intinsu pamentu
Nu-i locu ca se fugu de mine,
Decat numai in mormentu.

Gr. H. Grandea.

Contes'a Cornarini.

— Novela originala. —

I.

Orele noptii purtau inca pe aripele loru umede umbrele cele intunecose, stelele incepura a se galbinu ca flacar'a licurinda, disperndu una cate una, pana ce numai luciferul diminetii — conducatoriul pelegrinului remase singuru, pentru a salutá diu'a cea tinera.

Unu momentu numai, si carulu aurorei, vaporulu celu de rose incepù a subtiá tenebriatea, ce ca unu velu misticu plinu de secrete, incungiurase tote. O raza lina rubinina se estinse preste norii cei umbrosi, preste pamien-

tulu acestu intunecosu cu colorea pacei, cu colorea crinului. Si candu raz'a blanda albise o parte din ceriu, o parte din muntii cei nalti si falnici, ce stateau ca nisce martori tacuti, — atunci de ceealalta parte apurù insu-si solele, propasitul de razele sale cele puternice, cari aruncau unu focu plinu de flacare ardiende. Si cum se naltia globulu schintelorius cu victoria deplina pe ceriu, asié se intruniau tote pentru a aduce santa lauda, imnu de multumire. — Norii cei negri se plecau in josu, facendu locu parfumeloru imbetatorie, ce ficele Florei naltiau in abundantia; zefirulu june ducea tainic'a siopta a frundelor ce se perdea prin eteru ca o ruga pia, si cardulu filomelelor cantá dulce si plinu de armonia.

O! tote erau asié de frumose, asié de incantatorie in acest'a prima emanatiune; lucirea solei, si optirea florilor ce se miscau de aurale usioare, corulu paserilor si monoton'a cantara a gresiusului din erba — formau unu singuru sunetu, linu si leganotoriu, ca visulu din ditori.

Erá linisce, erá tacerea ce te suprinde cu maestatea ei cea mare, ca-ci departe in drept'a si stang'a, catu cuprindea ochiulu si audiulu, nici o doina, nici o miscare care se-ti aduca a minte ca esti intr'unu locu, unde misi de persoane si-duceau vieti'a in splendori seu miseria.

Numai departe intr'o gradina, unde pe langa frumsetile naturei se vedeau si unele esite din mani artistice, se audia pocnitura tiezigei, de si pasiulu calcarea erá usiora ca a galeloru.

Abié la coltiulu poteciui putemu vedé, prin desimea crengilor plecate, o fintia tinera invescuta intr'unu vestmentu alb, care curgea pe langa o talia svelta — modelu de plastica.

Ea erá jună, ca-ci abié putea se numere doue-dieci si trei de primaveri. Fati'a-i erá alba mai ca transparanta, ochii de acea colore neesprimabila ce placea lui Tician se dee madonelor sale, éra perulu celu scurtu castaniu cadea capriciosu in disordine fantastica pe frunte si umeri. Ea erá o aparintia neindatata, ca-ci pe figur'a ei se observa óre-care slabetia, mersulu o obosise si ea se lasa pe o banca de glii, adumbrita de crengile unui acaciui maretiiu.

Frumose sunt diorile, frumose sunt regiunile romantice pentru cei veseli cari ridu nenocetatu, dar multu mai frumose, mai sublime trebuie se apara ele sufletelor intristate, cari se radica din prosaiculu de tote dilele, la poe-

si'a cea mai nalta, si optindu incetu . . . . . incetu.

Si jun'a nôstra se absorbire in admirare, si ea se uitâ la tôte, de si uniculu punctu de privire i erá o flôre plecata, care rupta de diu-metate incepù a se palf. Cine scie ce cugete se desceptara la asta vedere in spiritulu ei, cà-ci ea uitase cu totulu de sine, nu simtî cum cu incetulu i lunecâ cartea din mana — ce erá de siguru pentru a o distrage vr'o câte-va minute, ea nu observâ cum se apropiâ o alta juna de ea, ci numai dupa ce simtî o mana pe umeru, se smulse ea din cugetele cele grele.

— Oh! Clelia, éra te aflu in o meditatiune asié trista, éra se radica valurile vietii cu abisele loru infioratòrie a supra ta? Oh! Clelia, sora dulce, lasa tristeti'a, lasa cugetele negre, cà-ci fati'a ta cea frageda se palesce din dî ce merge, ochii lei se veluëza ca lumin'a in fumu si tu totu-si nu vei mai sculá pe cei espirati, ma sufletulu teu june se va frange ca crinulu de viscole si cu tine se va perde ferircarea mai multora.

— Ai dreptu, Pepita, — dîse jun'a meditandu cu vóce abié audibila, — dar tu esti inca copila, si deie Ddieu sè nu scfi nici odata unde te duce de mana anim'a candu sórtea e atâtu de necruciatòria, candu abié inchidiendu-se o rana se pregatesce a-ti deschide alt'a mai mare, mai sangeranda.

— Eu sciu, cà flagelulu destinului nu a fostu cu tine cruciatoriu, — continua Pepita intr'unu tonu consolatoriu, — si eu simtu cà déca mórtea ar rapf pe unulu din scumpii mei, asiu murí indata.

— O! de durere nu móre nime, cà-ci anim'a sufera unu timpu lungu, apoi cu incetulu se têmpesce, pana ce in fine se 'ntaresce ca stanc'a de marmore. De la mórtea contelui m'ati vediutu trista, m'ati aflatu adese aprofundata in cugete, dar vediutu-atiurgendu din ochii mei lacrime, séu audîtu-ati chiar numai vr'o suspinare? Nu crede, Pepita, cà anim'a mea a ajunsu la stadiulu têmpirii séu a petrificarii, séu dôra cà ingratitudinea s'a inlocuitu in ea, cà-ci suvenirea parintiloru, suvenirea contelui, mi-stà totu-de-una nainte ca o imagine scumpa, ca o a dôu'a trinitate santa; ci crede-me, cà a plange frundiele ingalbinite de tómna este o ironía, cà-ci ele au gustatu róu'a, s'au desmerdatu destulu de bunatâtile unei veri plapande. Ci vedi iubescu suavitatea diminetie-loru, cà-ci de si nu me mai aflu in Germania séu in frumós'a Italia, cu riurile cu lagunele-i argintie, cari luciau de atâte ori ochiloru mei,

totu-si aice mi-paru mai placute, mai incanta-torie, cà-ci mi-aducu prunc'a, mi-aducu suveniri cari timpulu le-a palitu si fintie cari m'au parasitu de multu . . . de multu. Si candu me cuprinde suvenirea cu legaturile-i magice, — candu me slabesc dorulu de acea epoca aurita, candu dicu sè fiu cea linisct'a de mai nainte, atunci vedu pe betran'a Lidia, audu vócea ei cea profetica: „Contele va murí in lun'a tie fatala, si candu se va impliní unu anu, vei perde o alta persóna — scumpa si iubita.“

— O! tu superstitiôsa Clelia, si asta e intristarea ta? Si déca s'ar si imprimi acesta din urma profetâ, au nu ai suportatu tu cu sufletu tare unele probe mai aspre? Si altu-cum cine ar si puté muri? Noi căti te incunjurâmu suntemu tineri si inca in visele mai dulci ale sperantiei, noi vremu sè traîmu multu — multu, — ingână Pepita dragalasiu.

Clelia inse cugetâ, cà cine sè fia finti'a aceea pe care o va perde — si aceste cugete estinsera pe fati'a ei unu velu visatoriu, dulce si plinu de melancolia.

Si acum sè intrebâmu si noi: cine sunt aceste dôue fintie si ce legaturi le unescu pe ele?

Pentru a scî acoste, trebue sè intorcemu unele file din carteia trecutului, si sè ne străpunem cu trei ani indereuptu.

*

Se scie, cà nicairi nu au evinamentele de rôndu atât'a valôre, ca in suburbiele orasielor mari. Celu mai micu obiectu, cea mai neinsemnata persóna straina devine interesanta, ma si secretele de statu poti audî desbatendu-se pe strade publice, in astu-felu de locuri.

De multu se vorbiá in suburbialu orasiului T. despre venirea colonelului conte Cornarini, care petrecuse mai multi ani in tieri straine. Reaparerea lui erá ceva estraordinariu, chiar ca si disparerea lui. Atunci lasase amici cunoscuti si posesiunile frumose si acum aduce — candu numerá aprópe siese-dieci de ani — o consórtă tinera — gratiôsa.

Cei din suburbii nu-i vediuse inca, dar cu atât'a erá curiositatea mai incordata, cà-ci edificiulu in care avea sè locuësca parechi'a aristocratica erá mai de multe dîle gata!

Intardfarea loru inse desceptâ o multîme de vorbe, cari contineau si mai multu neadeveru. Unii dîceau, cà contele numai din jalusia mare alese loculu si acea casa, pentru a-si tîné consórt'a frumosa — nevediuta de nime; altii afirmau a fi audîtu din funte siguru, cà prepadindu-se mai tóta avutâ'a lui — prin estrava-

gantiele gratiile consórte, a decisu a incepe o alta viétea, nainte de-a ajunge la total'a ruina.

Cum se vede, erau parerile diferite, dar ori si cum, noii locuitori erau fórt interesaanti in ochii conlocuitorilor loru.

Trecuse ince unu timp lungu fara a se audì vr'unu sgomotu in edificiulu locuitu acum de contele, care se numia si „Vil'a Cornarini.“ Murulu naltu ce incungiuá locuinti'a postata in centrulu unei gradini, nu lasá sè traca nici macaru o privire peste elu, usi'a inca se deschidea arare-ori, si atunci numai pentru a lasá sè intre séu sè iese atari persone neinteresante.

Intre acesti nenteresanti unulu totu-si esită ceva curiositate. Acel'a erá unu domnu betranu, dar nu asié cum credeau pe contele — cà-ci elu mergea rapede si totu-de-una ducea dòue dame de bratiu. Una erá cu o talia svelta, c'unu mersu linu si cu o vóce melodiosa ca cantulu angerilor; éra ceealalta erá de statura mijlocia, cu fatia rumena ca ros'a de maiu, cu nisce ochi negri schinteitori, de a supra carora se impreunau sprincenele mai dese din lume.

Surisulu ce se leganá pe buzele ei corale, vialitatea miscàriloru aretau o naivitate, propria fetelor ce incepau a purtá numele: mari.

Da! ea erá rumena viala, si de ce sè nufia surisu asié de dragalasiu, candu salutá vre-o persóna cunoscuta? Avea parinti, frati, surori si — nu se scie cum, servitorulu din „vila“ i deschidea usi'a cu respectulu celu mai mare.

De multe ori esiau aceste trei persone petrecute de privirile ómenilor, dar la nime nufia trecuse prin gându ca domnulu celu betranu, sè fia contele Cornarini, éra dam'a cu mersulu linu consórtea lui. Nu, cà-ci déca intru adveru erá elu si ea, de unde Sidonia ficea lui Petrescu in societatea loru? De unde atâta amóre si intimitate, a merge de bratiulu unui colonel si conte Cornarini?

Ei nu credeau, si asta contribuiá multu pentru a intarí pe aceia cari dîceau: că contele e unu neomu, unu monstru, si pentru a lasá o raza de compatimire a supra contesei, care frumósa ca unu sóre, si eleganta ca prim'a dama de moda — erá condamnata a-si duce dîlele anilor mai frumosi pe langa unu barbatu betranu, pe langa unu barbatu dominu de cea mai urita patima, de — jalusiá.

Contele e jalusu, serman'a . . . serman'a contesa, asié se vorbiá de comunu.

II.

E o séra frumósa de érna aceea, in care cercetàmu si noi vil'a, atrasi de singuretatea locuitorilor ei.

Néu'a straluce ca diamantulu la lumin'a lunei balae, si ventulu scutura cu ironia cren-gile arborilor desfrunditi.

La prim'a aruncatura de ochi in giurulu nostru suntemu frapati, cà-ci in locu de a vedé o zidire mare, o „vila“, ni se presinta o casutia mica, cu o anticamera ce respunde in drépt'a si stang'a in nisce chilii.

Cea antâiu e mobilata c'unu óre care comfortu. Se afla o canapea, o mésa pentru flori, de a supra ei nisce albume cu desemne si fotograffi, unu pianu si nisce figure de gipsu; éra pareti sunt ornati cu portrete familiare, cu tablouri din istori'a Romanilor, ce reprezinta pe unu Mihaiu, Stefanu si Raresiu.

Tóte erau simple, téte erau vechi, dar erau curate lucitóre si c'unu óre-care gustu distinsu ordinate. Cine scie ce familia indestulata si-a petrecutu órele de recreatiune intre acei pareti, cari stateau tristi si parasiti, ca si arborii din naintea loru, cà-ci risu séu vorba tare nu se mai perdea prin ei.

Contele cumperase acésta casa de multu, dar nici o stramutare nu se facuse in acele chilii. Elu dîcea totu-de-una, că spiritulu tacerei se unesc cu umbrele celor ce au locuitu in ele — si vérsa in sinulu lui binecuvantări sante.

Inse totu-si serviá cas'a cea mica de unu folosu contelui. Ea formá cortin'a naintea edificiului nou, naintea adeveratei locuintie contesei, cà-ci trecêndu prin usi'a din fondulu anticamerei te aflai de odata in unu apartamentu elegantu, decoratu cu dieci de lucruri ce se numentesc de lucsu.

In unu ante-salonu cu mobile de catifea violeta, unde erau téte reunite căte se receru la musica si petrecere, vedemu la o mésa pe contele Cornarini cu vecchiulu seu amicu de arme — majorulu Riureanu, jucandu siacu. Ei jucau cu pasiune si de mai multe óre se luptau pentru unu singuru jocu. Ceva mai departe frundiariá o parechia interesanta intr'unu albumu de acuarele esîte din penelulu unui artistu.

(Va urmá.)

Emilia Lungu.

Colo 'n departare!

Colo 'n departare,
Pe-o campia mare,
Este-unu locu frumosu
Plinu de demburele
Si de floricele
Pline cu mirosu.

Cruci incununate
Cu bratiare late
Stau acolo 'n rôndu;
Dómne ce placere
Sè te uiti la ele,
Nu le uiti nici candu !

Si-apoi ce linisce,
N'audi sè se misce
Nici o frundia chiar ;
Tóte dormu in pace,
Nime nu le face
Zarva si amaru.

Sórte blastemata,
Nu tîne legata
Animuti'a mea ;
Dâ-i ei libertate,
Cà 'n singuretate
Vre sè sbóre ea !

Colo 'n departare,
Pe-o campia mare,
Este alu ei locu ;
Unde-su floricele
Si pe demburele
Cresce busuiocu.

Acolo e dorulu,
Si-acolo-i amorulu
Celu mai infocatu ;
Acolo e plaiulu,
Si-acolo e raiulu
Celu mai delicatu !

Ionu Tripa.

Sensibilitatea plantelor.

— Schitia din istoria naturala. —

Natur'a, acésta farmecatória admirabila si neimitabila, s'a impodobitu éra-si cu velulu seu de mirésa. Bucile ei undulatórie se aven-ta maiestosu si pomposu de purtatorii de nouri

si ploii in sferele azurie ale atmosferei parfumate. Pletele ei variu colorate sunt impenate si involvate grandiosu si grădiosu cu elemente organisate, impartitórie de mirosu adormitoriu, necesarie pentru subsistint'a miliónelor de fintie consumande.

Puterile naturale, cari intre sine paru a purtă resbelu eternu si neimpacabilu, sunt unite in scopulu loru finalu, de a produce din materiele loru móre anorganice, disponibile sferei loru de activitate, căte unu firu de tortu organicu, destinat pentru infrumusetiarea si impodobirea vestmentului virginalu si castu alu miresei multu amate si acceptate, alu primaverei.

Sè estimu si noi in natur'a inviata, de a o admirá si contemplá. O ce variabilitate imensa de colori ! Anim'a innegrita si apesata de vijelile ernei palpita mai cu focu ; simtirile tocite si deprinse cu necasurile vietii enigmatice, sunt cuprinse de unu ce tainicu neesplacabilu.

Labirintulu audiului, mai desordinatú de atâte sunete si tumulte vane ale mirmidonilor rationali, e suprinsu de unu ce suavu si armoniosu. Seriositatea incuibata in peptulu muritoriu devine usióra, facêndu locu unui simtiu, ce se numesce placere.

Mesuratoriulu eternitatii, alu timpului si dilei, si-concentréza radiele sale aurie si infocate peste capulu meu admiratoriu ; radiele sale la inceputu blonde si bineventate, mi-devinu moleste. Me retragu la umbra si me asiez pe érb'a móle.

Si privindu inaintea mea plantele, me intrebui déca si ele au sensibilitate ?

Si sciinti'a mi-responde :

Precum in natura tóte-su consecuente, pline de armonía, asié si in plante tóte-su ordinate, fia-care functiune si-are organele sale necesarie, fia-care ca dupa unu tactu tainicu si-implinesce datorintiele, asié incâtu cum amu dîsu trebue sè admitemu unu ce regulativu, cà-ci si ele manca, beu, respira, dormu, simtiescu, iubescu, ba unele-su chiar aventuróse, cà-ci se aventa radicate de ventu catra tómna cu paserile caletórie catra tiér'a mumiiiloru (Africa), spre a se intórce primavér'a.

Intrebarea despre sensibilitatea plantelor este atâtu de vechia, ca si obiectulu ei, pentru că si religiunile mitice ale popórelor vechi au avutu cunoscintia de acésta aparintia neesplacibila loru, ba pôte totu acestu incidente au fostu si caus'a, că preotii Egipteni au declaratu florile de neviolabile si specialu pe sensibil'a „Mimosa“ de santa. Ba chiar si natura-

listii mai noi (Hartmann) nu si-au pututu esplică multe aparintie ale plantelor inainte de a nu admite in ele insufletirea, că-ci chiar nici o fîntia omenescă nu pôte să fia mai sensibila decât buna óra Mimosa.

O nimică o sparia, unu nourasu care i intuneca vederea o neliniscescă, și baterea cea mai lina de ventu o infrica, și ea se invalescă.

Ea se inchide candu se aprópe amurgitulu, și se deschide candu se aréta Auror'a de deminétia cu radiele ei de rosa. În partile tropice se vedu siesuri intinse infrumsetiate și acoperite de aceste sensitive, carora nici numerulu celu mare nu le inspira energi'a cea mai pucina de opusetiune, că-ci galopulu unui calu e de ajunsu de a le face să tremure, cele mai apropiate de periculu apropiatoru se inchidu, și celelalte — facute atente prin consortele-si vigiliante, — imitéza momentanu exemplulu.

Candu vr'unu caletoriu se apropiat de campulu sensitivilor, tóte pléca capusiórele sparate, și déca acel'a ataca numai un'a, atunci o miscare electrică tremura prin totu campulu, tóte apără revoltă, consimtindu atentatulu facutu.

Ele sunt asemene de perceptibile de medie narcotice ca și noi, vre-o căte-va picuri de tinctura de opium stropite pe ele, sunt de ajunsu, de a le linisci și adormi. Ba chiar, prin deprindere și instruare, reesimu a le face confidente.

N. Bodnărescu.

— 1872. —

rîstu și plinu de suferintie,
Si cu ochii lacrimandu
Me departu, o copilitia,
Dupa tine suspinandu.

Ale tale siópte line
Me 'mbetau cu-alu loru surisu,
In acele vremi, senine,
Ce acum, mi se paru visu.

Ochii tei, cu surisu dulce,
Fermecau pe sclavulu teu,
Si-i dîceau: „O nu te duce,
Nu te duce, scumpulu meu!“

Inse sórtea nu-mi permite,
Sè mai stau la sinulu teu,
Voi plecă dar inainte,
Unde?... Scie Ddieu...

Că-ci adi patri'a mea mica,
E strivita pana 'n sinu;
Se desbraca, fara frica,
De totu dreptulu unu Romanu.

Si-su satulu de nedreptate,
Si de jugulu paganescu.
Me ducu draga, plecu de parte,
Ca să astu ce dorescu.

Remasu bunu, dar, copilitia,
Inainte de-a plecă,
Mai permite-mi o gurită
Si-unu sarutu, pe fruntea ta.

Si-apoi plinu de suferintie,
Si cu ochii lacrimandu,
Voi plecă, scumpa fîntia,
Dupa tine suspinandu.

I. Baciu Muntenescu.

Doue bilet e.

— Comedia in unu actu, de Florian. —

Personele :
Arlequin amantulu Argentinei.
Argentina.
Scapin rivalulu lui Arlequin.

SCEN'A I.

(Scen'a se petrece in o strada publica la Paris, inaintea casei si locuintiei Argentinei.)

Arlequin (singuru cu unu biletu in mana.) Éta pentru prima óra sum favoritu de a scî si a ceti. Ce fericire! Ea ma iubesc, sum siguru, mi-a si disu-o si mi-a si scrisu-o, si Argentina nu pôte mintî, ea are o gurită pré frumósa, si mani pré albe spre a insielá. Sè recetim u biletulu ei! (cetesce). „Fî liniscitu, amiculu meu, rivalulu teu să nu te neliniscésca, că-ci eu te iubescu . . .“ (vorbesce). Sè nu sarutu aceste cuvinte, spre a-mi stinge furî'a?! (continua a ceti). „Anim'a mea e a ta pentru totu-de-una, si vei avé man'a mea candu vei voi.“ Candu voi voi! Eu de candu o cunoscu, de atunci voiescu. Scump'a mea epistola, iubit'a mea epistola (o saruta). Sè mergu a me linisci! Acestu netrebnicu de Scapinu s'a nimicitu. Elu se preface

ca si candu ar iubí pe Argentina, si adese acesti amorosi mincinosi sunt preferiti celor ce iubescu adeveratu . . . Sum pré fericitu, Argentino, de acésta descoperire. Sè mergu a-i multiamí, si a me intielege despre diu'a cununie nóstre. Ah! câtu de frumósa va fi acea dî! (merge si éra revine). Sunt inca nesce lucruri, cari me neliniscescu. Argentina e avuta, eu nu am nimica; eu am dorit sè fiu avutu si ea sermana. De asiu avé o suma b're-care de bani si ea numai amorulu, ar fi fórte bine; ori sè simu egali, amoru pentru amoru si alta nimica. Ce e dreptu eu am frumósa afacere si totusi nu potu devení avutu, in tóte lunile mi-punu l'éf'a la loterfa, dar numerii mei lipsescu totu-de-una, ei remanu in fundulu sacului. Am inca trei numeri pentru tragerea de adi. Éta-i (scóte unu biletu de loteria) 7, 19, 48, am pusu siese franci pe acestu biletu. de voru esí numerii, voiu oferí banii scumpei mele Argentina; éra de nu voru esí la prim'a tragere, voiu pune pe toti numerii, vomu vedé esí-va unulu, sè asceptàmu . . . Sè mergu a aflá pe Argentina . . . Dar éta Scapin! Sè-mi ascundu biletele si sè asceptu pana se va departá. (Arlequin si-baga ambele biletete in pusunariulu dreptu.)

SCEN'A II.

Scapin. Arlequin.

Scapin (vine). Buna diua, amiculu meu.

Arlequin. Sluga domniei tale, domnule!

Scapin. Cum? Domnule! Tu vorbesci totu de-una ca si candu amu fi superati; ce e dreptu eu nu te tînu asemenea mie si . . .

Arlequin. Oh! eu scíu fórte bine, că nu semenâmu la olalta nici câtu de pucinu . . .

Scapin. Dóra tu nu cugeti, amiculu meu, pentru că amendoi iubim uaceea-si persóna, sè ne distingemu. O femeia nu merita ca doi juni onesti sè se certe.

Arlequin. Dar pentru ce sè nu merite, ca doi juni onesti sè se certe? Trebuie ca ambii sè fia onesti si . . .

Scapin. Ah domnule, Arlequin!

Arlequin. Domnulu Arlequin nu te mai iubescu, ti-o spunu eu franchetia, tóta fericirea mea atérna de la Argentina, eu nu sum me-micu, nu sum vediutu si nu potu alt'a decâtu a o iubí. Sciu, că ai fi unu consorte banosu, esti dóra preferitu de persón'a ei, si dóra si mai placutu decâtu mine, decâtu unu omu ce nu are altu-ceva decâtu amorulu si capulu spre a placé, eu altu-ceva n'am, acést'a me neli-

niscsesce, dar asiu dorí sè nu ajung imai depar-te de ací.

Scapin. Scumpulu meu Arlequin, merita sè ne deprindemu a fi rivali. Tu esti unu baiatu frumosu fara indoieá; dara sunt unii cari nu recunoscu acést'a. Déca Argentina va recunoșce meritulu teu . . .

Arlequin. Lu-va recunósce, ffi liniscitu.— Nópte buna!

Scapin. Deci unde te duci?

Arlequin. Me ducu sè vedu tragedrea la loteria.

Scapin. S'a facutu inainte de acést'a cu o jumetate de óra, list'a numerilor esiti este in pusunariulu meu. Éta-o! Numerii sunt 7, 20, 48, 12, 19.

Arlequin. Ce ai disu? Ascépta! (Si-scóte biletulu de loteria.) 7 a esitu?

Scapin. Da.

Arlequin. 19 inca?

Scapin. Da.

Arlequin. Si 48 inca?

Scapin. 48 inca.

Arlequin. A! Tu mincinosule!

Scapin. Ba nu! uita-te tu singuru!

Arlequin. Noroculu meu e creatu! Câti bani voiu avé! Si acésta casatoria se va face numai din amoru!

Scapin. Cum? (elu ié biletulu de loteria alu lui Arlequin). Asta data are dreptu, acestu usioratecu e norocosu.

Arlequin. E multu timpu de candu asceptu acestu terno. Am fostu siguru că-lu voiu avé, e mai multu de trei-dieci de ori, de candu lupa-descu, si in fine l'am prinsu. (Elu si-ié biletulu si lu-pune in pusunariulu dreptu).

Scapin (la o parte). Óre cum asiu puté avé acestu biletu?!

Arlequin. Adio! Me ducu sè-mi iau banii. Pe ce voiu folosi atâția banii? Pe capulu meu de siguru nu! Dar i voiu pune la cele mai mici si mai frumóse picioare din lume.

Scapin. Deci ascépta! Tu nu scfi unde sè mergi spre a-ti luá banii?

Arlequin. Nu.

Scapin. Asulta! Eu te voiu indreptá la locuint'a aceluia care platesce. (Se preambla in giurulu lui Arlequin, si cauta cum aru puté rapí biletulu de loteria.) Tu scfi unde e Luxenburgulu?

Arlequin. Da!

(Va urmă.)

M. Aurelia Gaetanu.

S A L O N U?

Unu concertu sub ceriulu liberu.

Prima-vér'a, — scrie M. B. — candu natur'a se descépta din somnulu de érna, candu tóte plantele se imbraca cu vestmentu nou, candu ceriulu e azuriu si numai câte o bôre lina adia usioru elatinandu calicele floriloru, si cari — multiumite si-pléca corônele loru, micu séu mare, miseru si avutu, nu pôte sè resiste do-rintiei de-a gustâ din primele emanatiuni ale timpului, de-a admirâ natur'a in deplin'a ei splendore, adeca in — liberu.

Prim'a dî din Maiu a fostu totu-de-una pentru Vienesi o dî de serbare. De la aristocratu pana la plebeu, de la dam'a de curte pana la modest'a cosutore, puteai vedé cà diu'a de Maiu numai in parcula de placere a „prater“-ului se pôte petrece; acolo nu mai erau caste, ranguri, avere, toti si tóte se contipau in una massa, care — lasandu-si numele a casa — au venit sè serbeze, in concordia si fratietate frumós'a dî in onórea naturei.

O astu-felu de dî ne oferî si anulu 1821, in care nu numai Vienesii, ci si strainii ce se aflau in capitala esiau naintea portii, ca sè privésca caosulu placutu ce se presintă ochiului. De a drépt'a puteai observá mai multe trasuri cu inseme de nobletia, decorate cu frundiari, flori si prime colorate; mai apoi vedeai nisce servitori tiapeni in livrei si cilindru, cum se nisuescu a strabate cu caret'a printre multimea 'nbulanta, ici o amazona calarindu cu istetîme, colo o banda de musicanti petrecea o societate, nisce acrobati ce-si faceau maestrelle sarituri gimnastice, cu 'n cuventu erâ o adeverata serbare poporala, decorata cu dieci de colori varie.

In acelu timpu traiá unu invalidu aprópe la 70 ani de betranu. Franciscu Felndorfer, — asié erâ numele lui, — nu avea nici o avutâ, afara de o violina vechia si unu catielu — pudl — pe care lu-dresase elu dupa placu, si cu care cercetá elu tóte dilele „praterulu.“

Proptitu de-unu arbore scotea elu tonuri triste din instrumentulu seu, la ce canele aredicandu-se pe dôue picioare, luâ peleri'a stépanului, si asié cape-tandu unele daruri mici, — le aducea nutritoriu-lui seu.

Erâ intru adeveru unu ce de risu a vedé pe canele „Caro“ cum portâ peleri'a; si amicabilii Vienesi nu uitau nici odata a dâ câte ceva betranului invalidu, pe care toti-lu cunoseau. Dar asta-di — asta-di a avutu dî nefericita; elu statea sub arbore si purtâ arculu cu cele trei degete — de la man'a dréptă — cà-ci celealte dôue le-a fostu perduto in batalia — fidelulu Caro inca siedea pe dôue picioare, tienendu peleri'a in gura, dar ea totu-si remase — góla. Erâ atât'a de vediutu, de impinsu, câtu de betranului invalidu, de perulu seu alb, de piciorulu de lemn ce si l'a adusu din batalia de la Aspern, nu-si mai aduse nime a minte.

Câtu de tristu priviá betranulu fetiele voiôse a preambulatorilor! Elu, ce si-a datu asta-di ultimul cruceriu pentru a pune laturi noi la violina in onórea dilei, — numai elu a fostu tristu.

Erâ deja tardîu, catra séra, si inca nu capetașe nimica. Sperant'a lui cadiuse asié de tare, câtu lacrime amareurgeau pe fati'a lui increțita.

Nu de parte de arborele unde erâ betranulu invalidu, statea unu domnu, — aprópe la 50 ani — nu naltu, dar cu o fatia plina si imbracatu dupa celu mai nou croiu de Paris, ducêndu de bratiu o dama inca asié de eleganta. Ambii privira unu timpu invalidulu si dupa ce si optira ceva — se apropiara de elu.

— Camerade, imprumuta-mi violin'a pe o óra, — dîse elu in limba germana stricata, — aice ai bani.

Invalidulu privi admiranu acusi elegantulu francesu, acusi banii de auru ce acest'a-i oferise.

— Voiesci violin'a mea, mari'a ta? — intrebâ elu tremurandu, — pré bucurosu; dar nu e o deosebita raritate, de si e de la bravulu nostru Stos, dar nu e din tiéra straina.

— Tout de même, dà-o 'n cocî, eu voiu cantá si Monsieur le chien tîna bine peleri'a.

Mosnégulu dedu violinina si facu locu. Francesulu luâ violin'a, o acordâ curatul si incepù a cantá, pana ce dam'a — consort'a sa — se ascunse dupa unu arbore. In adeveru erau tonurile ce francesulu scotea din instrumentu de totu altele, de câtu ale betranului muzicanu, ce acum ascultá admirandu si crediendu că instrumentulu trebue sè fia vrugitu. Strainulu cantá totu mai departe, elu si-puse totu susfletulu in instrumentu, si se parea că vócele angeriloru implóra compatiere pentru neputinciosulu bet ranu.

Preamblatorii ascultau; statu unulu, apoi ér statu unulu, atunci mai multi, ascultandu cu incoredata atențione la artistic'a execuțare. Dame si domni coborau din ecuipage; cerculu ascultatorilor se marî din ce in ce, toti intrebandu că cine e artistulu, dar nime nulu cunoscera.

— E bien, Messieurs et Madames! — dîse artistulu, — dupa ce vediu că cerculu ascultatorilor e destulu de mare, eu dau aice concertu pentru un pavre invalid, dar entrè nu-i liberu, de totu dupa plaisirul dvôstre; dar in peleri'a betranului.

Aceste nu-si lasara Vienesii a dice de dôue ori. Ploia banii din tóte partile: taleri, bancnote, doi-dieceri; peleri'a se umplu asié de tare, incâtu pudlulu Caro nu o mai putea duce.

— Betrane, golesce peleri'a! — strigara mai multe voci, — o vomu umplé noi éra. Invalidulu asculta, goli peleri'a in sacu, unde alta-data si tînea violin'a si in adeveru — pentru a dôu'a óra o amplitura.

Ochii strainului luciau in butulu bucuriei si incepandu a executá nisce melodii poporale, publicul incepându intre aplause freneticce a-lu acompaniat, atunci consorțea virtosului esî 'nainte, luâ peleri'a de la pudl, o golî in sacu, si incepù a umblá singura cu peleri'a care se umplu pentru a trei'a óra.

Acum veni, pasîndu mereu prin multimea, care eu tacere respectuosa facea locu, unu barbatu cu talia maestuoasa, cu perulu alb, c'o dama de bratiu din a careia facia luciá bunetia angeresca, si ambii se pusera in apropiarea violinistului ascultandu cu aten-

tiune. Candu consórtea virtuosului finì röndulu, observă si ultim'a parechia venita, si-a caroru fisionomie facù o intiparire fòrte viua, ce aduse pe serman'a femeia in o perplesitate visibila, domnulu se grabi, scòse trei galbini din port-monais, puse in peleria suridiendu usioru.

Finindu-si virtuosulu productiunea, se 'ntòrse catra parechi'a ultima, si dîse : „Monsieur, fisionomia dtale demustra noblesse de votre âme, fara a vedé du-cats. Nu mi e permis a scî cu cine am honneur ?

— Eu sum, — respunse domnulu, unu fericitu-tata de familia, care are multa bucuria cu copiii sei, alta nimicu dnulu meu — dar noi ne vomu revede curendu.

Cu aceste cuvinte, salutafòrte curtenitoriu pe artistulu curiosu, si-luà dam'a de braci, facêndu semnu privitorilor, adeca punendu degetulu pe gura, sè taca, si se 'ndepartà.

Francesulu intrebà mai multe persône, de disparend'a parechia; dar nu capetă nici unu röspunsu.

In fine predà invalidului peleri'a plina si violina, luà consórtea de braci si se 'ndepartà intre bine-cuventările fericitului neputinciosu, si intre entusias-matele strigâri ale multîmei.

O dì dupa scen'a naratâ erá unu grandiosu concertu la curte. In apartamentele imperatesci se producea intre altii si dlu Alesandru Boucher, primulu violinistu si directoru de orchestru alu regelui din Spania, ce capetase magulitoriulu nume „L'Alexandre du violon“, si consorțea lui Celeste prim'a harpa si pianista l'acea curte.

Candu acesti ambi distinsi artisti intrara in sala, ca sè-si faca complimentulu 'naintea augustei parechi, privira spariati indereptu, cà-ci ei recunoscera in imperatulu Franciscu pe maestosulu Domnu ce daruì trei galbini si in imperatés'a Carolina Augusta pe amabila dama ce ducea de braci.

Imperatulu inse le facù unu semnu de bine-vointia, si ei reculegêndu-se din suprinderea cea mare, concertara cu bravur'a din diu'a precedenta, candu pentru invalidu — arangiara unu concertu sub ceriul liberu.

Ofelia.

B o m b ó n e.

Unu profesorù sè duse intr'o dì se cumpere lemne. Intelni unu tieranu cu unu caru incarcatu. Tocmai cu elu, si, dupa ce se invoi, tieranulu schimbà pretiul si cerù mai multu.

— Cum ? tieranu imbecilu ... vrei sè insielu unu omu virtuosu ca mine ? dîse profesorulu.

— Dar si eu sum virtosu, cucóne, respunse tieranulu.

*
Cine nu cunósce pe D-siór'a X ... nu pôte sè-si faca idea pana unde pôte merge uriciunea unei femei.

Inchipuiti-ve.

Eri intelnescu pe amiculu meu G ... advocatul

de comisia, si care si-petrece trei sferturi din viétia prin judecatorfile de pace.

— Scii cà me 'nsoru ? mi-dice G ...

— Dieu ! cu cine ?

— Cu D-siór'a X ...

— Ce ai inebunitu ! Cu siutieni'a aceea ?

— Tocmai d'asta o iau frate. Eu sum silitu sè lipsescu mai tota diu'a d'a casa, si voi sè fiu singuru si linistitù cà, in lips'a mea, nimeni n'are sè cuteze a atentâ la virtutea ei.

*

D. Y. este de o avaritia fòrte mare. Nici o data n'are obiceiu de a dâ vre unu bacsisiu servitoriloru sei sèu celoru straini cari i aducu câte unu presentu de la vre unulu din amicili sei. Intr'o dì unu amicu i tramezu unu cosiu cu fructele cele mai alese.

Servitorulu care adusese cosiulu si care lu-șciá ce sgârcitu este, puse cosiulu pe mésa si i dîse cu unu tonu cam obraznicu :

— Éta unu cosiu cu fructe ce ve tramite stapénulu meu.

— Ce, óro asié ti-implinesci tu serviciulu teu ? — i dîse cu unu ton restitu d-lu Y. Ia acestu scaunu sè te invitui eu cum trebuie alta-data sè te pre-senti.

Atunci dlu Y. inaintéza, in vîrsulu degetelorui catra servitoru ce stá returnatu in fotoliu, si i dice presentandu-i cosiulu cu fructe :

— Domnule, am fostu insarcinatu de stapanulu meu sè ve presentu, complimentele sale, si a ve rugá in acela-si timpu de a binevoi sè primiti acestu micu donu.

— Fòrte bine, — respuase cu emfasa servitorulu, — spune-i stapanului teu, cà-i fòrte multumescu; éta, tîne si pentru ostene'l'a ta, acesti 3 franci.

Dlu Y. interdîsu cogedià cătu mai ingraba pe servitoru, dandu-i si unu bacsisiu.

*

Financiarulu X. in sér'a nuntii sale, de odata disparù. Neliniscea cuprinse pe mirésa ; X. nu erá nicairi ; lumea se stracurase tóta. Tocmai tardîu apare veselu si yoiosu.

— Erta-me, — dîse elu fidantiatei sale, sosescu de la bursa ; actiunile se ridica ; totulu merge bine. Si acum ...

— Te rogu dle, dar ...

— A ! Dómna, afacerile inainte de tóte !

CE E NOU?

* * (Diu'a de 3/15 maiu) fu serbată si in anulu acest'a de catra junime in mai multe parti cu entusiasmu. Junimea romana din Budapest si cea din Viena a serbatu si de asta-data memor'i'a acesei dîle.

* * (Tiarulu Russiei) din Berlin a caletorit la Londra, spre a-si vedé fic'a maritata nu de multu dupa principale Edimburg. Elu fu primitu cu entusiasmu. A facutu visita si ex-imperatesei Eugenia, si a primitu pe „Lulu.“

* * (De la Camera) In ultimele siedintie s'a desbatutu proiectulu de lege relativu la procedur'a ad-

vocatia. Siedintele s-au amanatu pana dupa serbatorele Rosalielor. Dintre deputatii romani numai pucini se afla de fatia. In siedinta de la 11 maiu, deputatii Politu, Babesiu, Doda, Costiciu, a presintat unu proiectu de resolutiune pentru vindecarea gravaminelor poporatiunii fostului confiniu militariu.

* * (Dóue-dieci de ómeni) s-au innecatu dilele trecute in Somesiu langa Gibou. Ap'a era mare, si ventulu suflá aspru, dar ei voiau a trece dincolo. Inse plut'a se restornà si valurile inmormentara pe toti.

* * (Principele Serbiei,) rentorcendu-se de la Constantinopole, s'a opritu la Bucuresci, unde — precum ceterim in foile straine — fu primitu cu multa pompa.

* * (O biéta orfana din Borgo Prundu,) voindu a trece cu frate-seu ap'a Bistricie, cu carulu incarcatu de lemn, furi'a valurilor li paralisa trecerea chiar in mijlocul apei, si astu-felu jun'a orfana in etate de 20 ani, cadiu victimă. Frate-seu scapà.

* * (O scenea forte comica) s'a jocatu dilele trecute pe o promenada din Budapesta. O domnisióra mersese cu mama-sa la preambulare. Copil'a scotindu-si batista din pusunariu, cu ast'a ocasiune scapà la pamentu o bancnota de 5 fl. Unu tineru, care mersese mai multu timpu in urm'a loru, si care aruncase pe domnisióra mai de multe ori priviri pline de doru, observà bancnot'a cadiuta la pamentu. Incantatu de aceasta ocasiune binevenita, elu apucà iute bancnot'a si se apropià de mam'a fetei parodiandu cuvintele lui Goethe: „Fi-mi va permisu a-ti oferí acestu cincheriu?“ Mam'a, nescindu nimica de bancnot'a cadiuta, fu suprinsa tare de aceasta nerusinare, apoi disse: „Domnule, o asié impertinentia inca n'am vediut!“ Junele inca suprinsu, splicà numai decâtne neinteligerea. Copil'a, care inca nu se uitá cu ochi rei la tinerulu frumosu, splicà si ea mamei sale lucrulu, si — pacea fu incheiata, si tinerulu primi voia d'a le petre-de mai departe.

* * (Cui i trebuesc copii?) Intre anunciarile unui diuariu din Budapesta, o mama si-ofere ambii ei copii, unu pruncu de 8 ani si o copila de 4 ani, pentru iubitorii de obiecte de luxu.

* * (Doi-spre-dieci Romani) de la munti, cari pluteau pe Crisiulu repede catra Oradea-mare, devinera in septeman'a trecuta jertfa valurilor in apropiarea acestui orasii.

* * (O istoria necredinta.) Diuariului „Messager du Midi“ i se scrie din Francia de sudu: In lun'a lui augustu, anulu trecutu, a muritul soci'a lui M. C. Mórttea constatata de unu medicu, jun'a femeia fu ingropata. Dilele trecute barbatulu voi se insore a dòu'a óra; in urmarea acesteia, mam'a nevestei repausate reclama cadavrulu copilei sale, spre a-lu transporta la Marsili'a. Desgroparea se facu in presint'a mamei. Redicandu-se pétr'a cea mare de pe cripta, o vedere inspaimantatora li se presintà. Coperisulu coosciugului era desfacutu, cadavrulu zacea afara langa coosciugu, perulu smulsu, hainele spintecate. Serman'a nevesta fu ingropata viua. Gróz'a mamei nu se poate descrie.

* * (Institutu internationalu de insuratore.) Ceterim in „Or. Lat.“, ca unu cavaleru din Hanovera a petitionat la guvernului Austriei inferióre pentru concesiunea ca se infintieze unu biurou sub titlulu: „Primulu biurou internationalu de insuratore.“ Competentele si-motivéza cererea sa cu aceea, ca in Paris,

Londra, Berlin si Breslau inca esiste astu-felu de biorouri, cari facu negutiari chiar si in Austria. Pentru insinuarea candidatilor de insuratore nu se cere nici o tasa, fara numai atunci candu intrepunerea biourului s'a incoronatu cu succesu, si nu va trece nici odata peste a trei'a parte din zestre.

* * (Resbelulu in contra códiei rochielor) s'a respandit u si pana la Budapesta. In luni'a trecuta adeca nisice studinti dintr'unu gimnasiu si-facura mare placere pe strad'a Vatiului, calcandu pe cód'a lunga a rochierului unor dame. Dar s'a gasit u si unu aperatoriui cavalerescu, si fiindu ca acesta voi se intrebuintieze si bastonulu seu, copilandrii o luara la fuga.

* * (O calare de hoti.) „Monitorulu oficiale“ comunica urmatóriile: „In sér'a de 28—29 Martiu trecutu, unu numeru de facatori de rele, venindu la cas'a carciumarului Radu Voinescu, din plas'a Motru-de-Sus, judetul Gorj, au cerutu se le dea rachiu seu tutunu, dicendu ca sunt caletori; la responsulu datu, ca nu este nici una nici alta, au corutu focu se aprindu afara, si carciumarulu esindu cu focu, s'a vediu luat in batài de catra unii din acei facatori de rele cari i cereau bani; atunci s'a inceputu o lupta disperata, si prin intemplare carciumarulu, apucandu de patulu unui revolveru cu care facatorii de rele lu-amintiau, revolverulu se descarca si capitanul lor Zamfirache Lupea cade mortu, alti doi la a dòu'a descarcare de revolveru remainu raniti, si facatorii de rele incepu a se risipi. In timpulu luptei, sotia si copilul carciumarului cercandu a face sgomotu si a esfafa, au primitu cát-o ranire de cutitu nensemnatata, nu mai pucinu si carciumarulu a suferit raniri; dar nu este nici una grava.

* * (Ruinarea unui palatu.) Din Roma se scrie, ca acolo unu palatu cu patru etagiuri, in care locuiau multi, de odata s'a ruinatu. In primele mominte ale catastrofei locuitorii au voit u se fuga, inse era tardiu. Grozavulu tablou se poate intipui.

* * (Talharu in camer'a deputatilor.) Unu domnul din T. L. vinindu la Budapesta, a mersu si in camer'a deputatilor se védia cum curgu desbaterile. Catra media-di voi se scia cát-ore-su? Bagà man'a in pusunariu. Inse orologialu nu mai era acolo. Bistulu omu nu putea intielege, cum tocmai in camera, unde se facu legile, se poate faptui asemenea hotia?

* * (O crima grozava) s'a seversit u la 23 ale curintei in Galati. Eta cum o descrie „V. C.“: Pe la órele $2\frac{3}{4}$ p. m., doi criminali se introdusera in magazia Evreului Leibnici Cochee, cari, gasindu-lu dinaintea comptoarului seu de zarafia, lu-poftria a-le schimbá óre-care moneta; apoi, aflatii in intru, si usiele fiindu trase prin propri'a precautiune a banchierului, spre a nu fi amendat de autoritate, vediindu-lu cu portile deschise in o dì de mare serbatore, hotii se gasira in comoditatea planului loru, si nepadindu cu cutite, strapunsera pe Evreu cu 13 lovitur si apoi se facura nevediuti, luandu 800 napoleoni. Aflam, ca in urm'a unei neadormite activitatii a parchetului si politiei, s'a descoperit doue cutite si o chartia in care erau inveliti banii (nesce gologani) cu cari veniseră criminalii spre a-i schimbá la zarafu, aflam, dicem, ca s'a descoperit doi din asasini si ca politia ar fi in ajunul a descoperi si pe alti doi cari facera garda in timpulu comiterii faptului. Adastam detalie si vomu reveni a supra crimei.“

Flamur'a lui Hymen.

F (Dlu Alesandru Cratiunescu,) ces. reg. locoteninte si candidatu de preotu in comun'a Chinesu, si-a incredintiatu de fiitor'a socia, pe dsior'a Sofia Seculiciu, din Timisióra.

Biserica si scola.

g (Zidarii liberi,) adeca „francmasonii“ au logia si la Oravitia, in care au intrat deja mai multi Romani.

g (Congresulu bisericescu sérbescu,) in urm'a consiliului ministerialu, tienutu dilele trecutu sub presiedinti'a regelui, se va conchiamá pe 12 juliu. Initiv'a s'a facutu din partea Maj. Sale.

g (Pentru ce se radu preotii catholici?) La acésata intrebare au nisuitu a respunde diuariele din Buda-pesta in septeman'a trecuta. Din multe parti'ele au si primitu desluciri. — Trasurele fetiei preotului trebuie să fie ca o carte deschisa, clara si luminósa. Bine — Curata si neteda are să fie fati'a preotului, ca virtutea si purtarea lui. Inca bine. — Multe femei romantice s'au inamoratu de cutare barba frumósa, — asié dara trebuie rasa. Pré bine. — Mai multu inse ni-a placutu urmatori'a esplacatiune : Unu episcopu din Ungaria de susu ceru audientia la Maria Teresia ; ea lu-primi, tienendu in bratice pe miculu principe Iosifu. Zarindu baiatielulu barb'a lunga si perulu tufosu alu episcopului, se spari si incepù a plange. Regin'a nu era tocmai bine dispusa, si bietulu episcopu devin confusu. Nu peste multu dinsulu se infatisiá de nou la regin'a, de asta-data inse cu perulu tunsu si fara barba. Regin'a surise, si in scurtu episcopulu primi o archiepiscopia grasa. Istori'a acesta devin cunoscuta, si firesce ! — fia-care preotu si-sacrificà bucurosu barb'a — in speranti'a unui visitoriu frumosu.

Societati si institute.

g (Poesii romane traduse unguresce.) In siedinti'a de la 20 l. c. a Societati' Kisfaludyane redactorulu acestei foi a cetitu cinci balade poporale romane traduse de dinsulu in limb'a unguresca, doue (Anelulu si corbulu, Jicmanu craiu) din culegerea dlui Marinescu, si trei (Barbatulu uritu, Craiulu si soru-sa, Bradulu si teiulu) din a dlui Marianu. La propunerea secretariului, primita de societate, presiedintele a invitatu pe traducatoriu a cede aceste piese pentru culegerea de poesii poporale romane traduse unguresce, ce va fi edite societatea. Publiculu a fostu numerosu.

g (Adunarea invetigatorilor din tractulu Lipoveni) s'a tienutu la 23 maiu in Lipova.

T e a t r u .

f (Unu principe ca intreprindetoriu de teatru.) Principele de Meiningen a compus o trupa teatrala, si a sposit u cu ea la Berlinu, unde va da reprezentatiuni.

f (Teatru romanescu la Lugosiu.) Reuniunea romana de cantari din Lugosiu — precum ni se scrie de acolo — a desfusatu deja publiculu in mai multe randuri prin productiunile sale. Acuma de curendu inse, la 6 maiu, a facutu o suprindere si mai mare, reprezentandu in localitatea teatrului doue piese teatrale, si

a nume : „O palma la balu mascatu“, comedie intr'unu actu de G. Bengescu, — si cunoscuta opereta „Diece barbati si o femeia.“ Ambele piese au reesitu bine. In comedie joculu corectu si usioru, si eleganti'a toaletei domnisiórelor Cornelia Radulescu si Octavia Stolojanu, au incantat publiculu intregu, care le-a aplaudatuit intocmai ca si pe dnii : Coriolanu Bradiceanu, Virgilii Tomiciu si G. P. Grozescu. In opereta dsior'a Maria Arjoca a jucat si cantat cu multu succesu. Corespundintele nostru mai lauda inca si pe dirigintele reunii d. I. Czegka, care lucra cu diliginta la inflorirea acestei tinere reunii, si pe dlu Nica Jancoviciu, a caruia capela de musica a acompaniatu cantecelor diletantiloru.

M u s i c a .

o (Reuniunea romana de gimnastica si cantari din Brasiovu) a datu la 26 aprile in sal'a otelelului „Nr 1.“ unu concertu. Éta program'a interesanta : 1. „Pax vobiscum“, coru amestecatu (barbati si dame) de F. Schubert. 2. Terzett din opera „Una nopte in Granada“ de C. Kreutzer. 3. „Cei doi grenadiri“ balada pentru bassu de K. Schumanu, esecutata de d. Dr. N. Dima, solo. 4. „Intre piétri'a detunata“, cantescu poporalu romanescu pentru coru mestecatu lucratu de G. Dima. 5. „Prim'a di de primavera : a) Presentiu de primavera; b) Viorica; c.) Serbarea primaverii, pentru coru amestecatu de F. Mendelsohn. 6. Doue quintette din opera „Così fan tutte.“ a) Ah, ce sorte... b) Vei cugetá la mine ? de W. A. Mozart. 7. Cantecu de escursiune, coru amestecatu do I. Rheinberger. Succesulu — ca totu-de-una — a fostu stralucit.

o (Franciscu Erkel) primu-diriginte alu orsiestrului din teatrulu ungurescu de aice, carele a scrisu mai multe opere unguresci, érasi a esită la publicitate cu una noua. Titlulu acesteia e „Georgiu Brancoviciu, despotulu Serbiei“, si s'a represintatul pentru prima-óra la 20 maiu, in presinti'a unui publicu alesu si forte numerosu. Pies'a scósa din istori'a natiunala sérbesca, a atrasu la teatru totu publiculu serbescu din locu. Music'a apartiene scólei lui Wagner. Decorurile, costumele au fostu splendide. Joculu poporalu sérbescu „colo“ a facutu efectu. Dar de la Bucuresci eandu vomu puté inregistrá represintorea unei opere romanesce?

o (Ce efectu poate să aiba o piesa) se va vedé din casulu acesta ! O opereta francesa de Lecocq, intitulata : „La fille de madame Angot“, pan'acuma s'a jucatul de 401 — ori dupa olalta in teatrulu „Folies Dramatiques“ de la Paris.

E c o n o m i a .

d (Lun'a lui maiu) de estimpu par că voiesc se ni revóce in memoria érn'a nu de multu espirata. Septeman'a trecuta, mai alesu la inceputu, a fostu atâtu de rece, incâtu in dumineca trecuta in mai multe locuri a ninsu.

d (Éta pe unde a ninsu) in duminec'a trecuta : Késmárk, Nyiregyháza, Casiovia, Calocia, Peciu, Ciaba, Kikinda, Becichereculu mare, Baja, Segedin, Oradea-mare, Neoplanta, Deva, Alba Regia, Clusiu, Brasiovu, Casiovia, Lugosiu, Budapesta.

Tribunale.

† (*Dlu Gruia Liuba*) la 6/18 maiu a intrat in inchisore la Vatu, ca-ci curtea de cassatiune a respinsu plansorea-i de nullitate, ma — pentru insultarea juriului — l'a mai condamnat si la o globa de 50 fl.

| (*O mama fara anima.*) Susana Bottiak a mersu in septeman'a trecuta la Dunare (in Budapesta) cu fiic'a sa, spre a-si spelá picioarele. Asiediandu-se ele pe trept'a cea mai de josu, mam'a de odata si-impinse fet'a in apa. Cadiuta ea acolo, avu totu-si norocu, ca-ci nesce matrozi o scapara. Ea fu dusa numai decat in ospitalul Rocus, unde spuse, ca mama sa numai din caus'a, ca ea n'a voit s-e i deie nesce bani, a facutu acestu atentat. Mama-sa nega. Tribunalul criminalu va decide.

| (*O nenorocire — norocosa.*) S'a intemplatu la 27 aprile, pe drumulu de feru, nu departe de Canisia. Inaintandu trenulu, intr'unu vagonu de clas'a a treia o femeia si-tientu copilulu radiematu de feresta, se vedea mai bine locurile pe unde treceau. De odata inseusi'a vagonului se deschise de sine, si mam'a cu copilulu cadiu de jumetate afara. Avu inse inca timpu se apuce cu o mana usi'a, dar puterea i lipsi d'a putea tinde si copilulu. Acel'a cadiu. Femeia sari iute in vagonu, si inchidiendu usi'a, si-scose capulu pe feresta, se vedea ce s'a intemplatu cu copilulu si se cera ajutoriu. Dar usi'a se deschise de nou, si ea cadiu asemenea afara. Unu pazitoriu alu liniei ferate observa acesta, si opri trenulu. Toti alergara in fati'a locului. Dar ce mare fu suprinderea loru, vediendu copilulu standu in picioare, er pe mam'a numai spariata. Pan'aci acesta istoria ar fi o scena forte sentimentalala, dar acum urmeza partea ei drastica. Unu caletoriu, care se afla intre unu vagonu cu femeia aceea, a spusu numai decat, ca femeia cu voi'a a aruncatu copilulu pe feresta, — er caderea ei fu — pedepsa lui Dumnedieu. Tribunalul din Canisia-mare va pronunci acusi sentinti'a sa.

Suvenirea mortiloru.

† (*Georgiu Trapsia*,) c. r. capitanu in pensiune, locuitoru si proprietariu mare in Mehadia, a repausat la 24 aprile.

† (*Ioanu Putelcanu*,) registrantu la directiunea fondului de desdaunarea pamantului pentru Ardealu, repausa la 15 l. c. in Buda, in etate de 39 ani.

Gacitura numerica.

De Parteniu Moldovnnu.

16. 4. 27. 8. 29. 17. 9.	E din feru, sudore störce;
7. 11. 5. 12. 20. 10. 11.	Si d'unu riu elu se cam face;
26. 2. 14. 18. 6.	Legi in acestu locu s'a datu;
1. 25. 21. 13.	Cu ea orbu s'a vin- decatu;

24. 31. 19. 6. 22. 23. 3. 1. 2. 32.	Multi cu ea se feri- cescu;
30. 28. 12. 3. 15.	Multi dup'a se tru- descu.
1—32.	Cei ce sunt de séma mea, Se se ferescă de ea!

A esitu de sub tipariu

in editur'a „Familiei“ la Budapesta:

„Novele“,

de Iosifu Vulcanu, tomulu alu treile:

Pretiulu 1 fl.

Cuprinsulu acestui tomu: Fantasia si desceptare, — Marti ser'a, — Biografi'a unui arbore, — Vezinas, ducele lui Decebal, — Fiic'a banditului.

Totu in editur'a „Familiei“ se mai afla de venitare tomulu antaiu si alu doile din acesta publicatiune de „novele“ originale.

Cuprinsulu tomului antaiu: Doi morti vii, — Anima pentru anima, — Amoru si ambitiune.

Cuprinsulu tomului alu doile: Pricoliciulu, — Resbunarea nevestei.

 **Pretiulu tomului antaiu si alu doile e
cate 50 cr.**

Post'a Redactiunii.

Englezesc. Va esi. Dar pentru „Amorulu primu“ si „Urmele sangerose“ nu scim candu vomu gasi locu. Din alta limba mai bucurosu.

*Espedarea cartiloru si tablouriloru numai dupa serbatori se
va pute incepe.*

Honorode rom. N'ai primitu epistol'a nostra?

Lugosiu. Vomu primi cu bucuria si alte insciintiari despre vieti'a sociala romana de acolo.

Cnezu. Abonamentul intrebaturu va espira cu nrul 26, adeca la finea lui juniu.

Amorul. Eu asculta o strofa :

Candu te zarescen,
Par' ca crescu,
Si 'n florescu,
Te iubescu !

Versurile : Amalia, — Florea de pe malu, — Nina cea bilaia, — Amanta mea, — nu se potu publica.

Dsjorei A. F. Multiamita pentru suprinderea placuta. I vomu face locu acusi.

Dnei M. P. Rolulu de colectanta, ce lati primitu in partile acele, ve face onore. Salutare !

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsy in Pest'a. 1874. Calea tieri nr. 39.

 Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului.